ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 11.10.2021 г.
COM(2021) 622 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Годишен мониторингов доклад относно изпълнението на Програмата за подкрепа на структурните реформи през 2019 г.

{SWD(2021) 283 final}

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Годишен мониторингов доклад относно изпълнението на Програмата за подкрепа на структурните реформи през 2019 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

От 2017 г. Европейската комисия управлява **Програмата за подкрепа на структурните реформи** (ППСР). ППСР, с бюджет от 222,8 милиона евро[1], подкрепя държавите членки при разработването и изпълнението на институционални, административни и стимулиращи растежа реформи.

По своето естество структурните реформи са **сложни процеси** и тяхното разработване и изпълнение изискват високо специализирани знания и умения на всеки етап. Освен това някои държави членки не разполагат с капацитет за справяне с административните, икономическите и социалните предизвикателства, които произтичат от структурните реформи.

Целта на ППСР е да помогне на държавите членки **да се справят с тези предизвикателства** и **да укрепи капацитета им** за подготовка и изпълнение на стимулиращи растежа реформи. Това помага за укрепването на публичните институции и администрациите и за подобрението на процесите на управление и ефективността и устойчивостта на икономиката и обществото като цяло. Стремежът е да се засили сближаването и да се подобрят конкурентоспособността, производителността, устойчивият растеж, създаването на работни места и инвестициите.

В настоящия доклад се прави преглед на **мерките, получаващи финансова подкрепа по линия на ППСР през 2019 г.** В него се описва процесът на подбор и изпълнение на проектите и се отчитат резултатите, постигнати до момента от проектите, финансирани по ППСР през 2017 г., 2018 г. и 2019 г.

ПРОВЕЖДАНЕ НА ППСР ОТ 2019 Г.

2019 г. е третата година на изпълнение на дейности по линия на ППСР. Подобно на първите две години, третата година показва, че е налице **голямо търсене** на подкрепа по програмата — **27 държави членки** подадоха **580 искания за подкрепа** за **сума, която се очаква да бъде почти два пъти и половина по-голяма от наличния бюджет за ППСР за 2019 г.**

Комисията **оцени исканията на държавите членки спрямо принципите и критериите**, установени в Регламента за ППСР, и **избра 263 искания от 26 държави членки**.

Избраните искания бяха разпределени между основните области на политиката, както следва:

- **27 %** в областта на политиката на трудовия пазар, образователната, здравната и социалната политика;

[1] Бюджетът беше увеличен, когато беше изменен първоначалният Регламент за ППСР (Регламент (ЕС) 2017/825, ОВ L 129, 19.5.2017 г., стр. 1—16) (Регламент (ЕС) 2018/1671, ОВ L 284, 12.11.2018 г., стр. 3—5).

- **23 %** в областта на растежа и бизнес средата (включително климата и околната среда);
- **18 %** в областта на управлението и публичната администрация;
- **17 %** в областта на финансовите услуги и достъпа до финансиране; както и
- **15 %** в областта на управлението на приходите и публичните финанси.

По-голямата част от мерките за подкрепа имат за цел:

- цифровизиране на публичната администрация (12 %);
- укрепване на схемите за образование и обучение (8 %);
- повишаване на достъпността, ефективността и устойчивостта на здравните системи (8 %);
- засилване на социалната закрила и социалните услуги (7 %);
- развитие на националните и трансграничните капиталови пазари (6 %); както и
- повишаване на ефикасността и ефективността на публичния сектор (8 %).

В съответствие с принципа на добро финансово управление с предимство бяха финансирани исканията, позволяващи **бързото предоставяне на подкрепа и бързото изпълнение на реформи на място**. Искания, които са насочени към **определени цели** и които има вероятност да окажат **силно въздействие**, също бяха приоритет.

92 % от исканията, подбрани за финансиране по ППСР за 2019 г., са били пряко свързани със стратегическите приоритети на ЕС:

- 62 % са свързани с изпълнението на реформи в отговор на предизвикателствата, изтъкнати в процеса на европейския семестър (в специфичните за всяка държава препоръки и в докладите за отделните държави);
- 21 % са свързани с изпълнението на приоритетите на ЕС (съюза на капиталовите пазари, цифровия единен пазар, енергийния съюз и климата и др.);
- 5 % са свързани с прилагането на законодателството на ЕС; както и
- 4 % са свързани с изпълнението на програмите на ЕС за макроикономически корекции.

Останалите 8 % са свързани с изпълнението на реформите на държавите членки, свързани с други приоритети.

До 31 януари 2021 г. **20 %** от проектите за подкрепа на реформите, изпълнени по ППСР за 2019 г., са били завършени, а **80 %** са били в процес на изпълнение.

НАПРЕДЪК ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ПРОГРАМАТА

През третата година от изпълнението си ППСР **допринесе значително** за усилията на държавите членки за **идентифициране и преодоляване на структурните слабости**, които възпрепятстват разработването и изпълнението на реформи. Това включваше:

- **подпомагане на преразглеждането на действащите законодателни процедури** (напр. изменение на съществуващ закон за трудовата мобилност);
- **идентифициране на слабости и предоставяне на препоръки за подобрения** (напр. при възлагането на обществени поръчки за ИТ решения);

- **повишаване на капацитета на държавите членки за определяне на по-ефективни процеси и методики** (напр. чрез разработване на рамка за оценка на функционирането на здравната система);
- **подкрепа за по-ефективно управление на човешките ресурси** (напр. чрез подпомагане на подобряването на стратегическото управление и сътрудничеството между ръководителите на висше и средно равнище).

Действията, подбрани и изпълнени в рамките на ППСР за 2019 г., са предназначени за осигуряване на европейска добавена стойност. ППСР **допълва други програми** и политики на национално, европейско и международно равнище, и **насърчава взаимното доверие и сътрудничеството** между държавите членки бенефициери и Комисията. Освен това действията по ППСР подкрепят разработването и изпълнението на решения за справяне с националните предизвикателства, като същевременно оказват положително въздействие върху **предизвикателствата в целия Съюз или предизвикателствата, които обхващат няколко държави членки**.

Следните мерки за подкрепа са показателни примери:

- подпомагане на разработването на планове за действие в подкрепа на прехода от енергия от въглища и идентифициране на източници на финансиране от ЕС за финансиране на прехода;
- улесняване на устойчивата мобилност, създаване на рамки относно несъстоятелността и разработване и прилагане на мерки за борба с корупцията;
- обмен на най-добри практики с държавите членки, които успешно са осъществили реформи в управлението на публичните финанси;
- подпомагане на националните насърчителни банки в няколко държави членки да участват в InvestEU.

Не е в обхвата на настоящия доклад да се илюстрират окончателните резултати от реформите[2], които дадена държава членка може да е предприела благодарение на мерките за подкрепа по ППСР. Можем обаче да кажем, че **ППСР постига резултати по общата си цел**.

Мерките за подкрепа, изпълнени в рамките на първите три цикъла на ППСР (през 2017 г., 2018 г. и 2019 г.), **допринасят за разработването и изпълнението на институционални, административни и стимулиращи растежа реформи**.

276 от проектите, изпълнявани по линия на първите три цикъла на ППСР, вече спомогнаха за постигането на конкретни резултати, като например:

- разработване на реформа за изпълнение на стратегията в областта на цифровите технологии;
- препоръки за укрепване на капацитета на органите, изпълняващи дейности по линия на Европейския фонд за морско дело и рибарство;
- разработване на анализ на разходите и ползите и на комуникационна стратегия в подкрепа на модернизацията на водните пътища;
- пилотен проект за повишаване на качеството на изготвянето на бюджета;

[2] Съгласно член 16 от Регламента за ППСР Комисията трябва да представи независим доклад за междинна оценка. В него ще бъдат разгледани напредъкът към постигане на целите на програмата, ефикасността на използването на средствата и европейската добавена стойност на програмата, както и актуалността на целите и действията.

- изготвяне на подробен наръчник за управление на кризи за националния орган за преструктуриране на банки.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

През третата си година ППСР показа допълнително **увеличение на търсенето**, като **27 държави членки** са подали **580 искания за подкрепа** (в сравнение с 24 държави членки, подали 444 искания за подкрепа по ППСР за 2018 г.).

Като цяло първите 3 години от ППСР показаха, че програмата може да помогне на националните органи да идентифицират и преодолеят структурните слабости и пречките при разработването и изпълнението на реформи. Това е видно от редица **конкретни резултати**.

Въпреки че мерките имат за цел да подкрепят процеса на реформи, **държавата членка получател отговаря за ефективното проследяване на действията и реалното изпълнение на реформите**.

През следващите години Комисията ще продължи да наблюдава прилагането на мерките за подкрепа и изпълнението на институционалните, административните и стимулиращите растежа реформи.